



Publicerad 11 september 2009



Frösakull 2004. Bruno Mathssons sommarhus i Halland. Mikael Olsson

## Hasselblad center | Mikael Olsson

Fotografi  
Hasselblad center  
Mikael Olsson - Södrakull Frösakull  
t o m 25/10

Mikael Olssons bilder präglas av en svårbestämd känsla av övergivenhet, skriver Mikael van Reis. När den nyblivne ägaren till ett hus ritat av den berömde Frank Lloyd Wright upptäckte att det regnade in på matsalsbordet ringde han arkitekten och bad tvärlilsket om råd. "Put a bucket under the leak", svarade Wright avmätt. Ställ en hink under läckan. Måhända mest en anekdot, men också i formgivaren och arkitekten Bruno Mathssons sommarvilla Frösakull i Halland regnar det in och några plastbaljor är utplacerade. Funktionalismen är inte alltid så praktiskt genomtänkt. Naturen tränger till slut bokstavligen in som vattenskador, mögel och dävna dofter. Det är modernitetens åldrande vi plötsligt ser, det blonda 60-talet som nu en svunnen tid.

När Bruno Mathsson avled 1988 var han en av Sveriges mest inflytelserika formgivare, men också tongivande arkitekt. Därefter har hans sommarhus Frösakull stått tomt liksom sedermera bostaden Södrakull i Värnamo. Det är enplaniga "glashus" med mycket ljus, öppna rumsflöden, korrugerade plastväggar och glasfibertak. Vad finns kvar av platsens ande? Solgården ser dystert ut. Under sex år har Mikael Olsson sökt den genom att porträttera husens interiör och exteriör. I den aktuella utställningen kan vi följa det längs en objektiv till en subjektiv axel.

Frösakull ruvar hukande i talldungarna i en trädgård som bara är vanvård. Slitet kylskåp, fågelbon i ventilerna, överdragna möbler. Fläckar av tid och fukt. Huset har blivit som en äldre man, ovårdad och läckande, en sjaskig och sorglig förvaringskropp. Långt från en snurrande jetsonstol eller de eleganta bójträmöbler som man kan se utställda på gamla fotografier från Frösakull då huset var ungt och vackert.

Inför Mikael Olssons interiörer kommer jag att tänka på alla glasiga designmagasin med inredningsreportage i vakuumpförpackad finish. Mikael Olssons förfallsbilder är deras motsats, men de är därmed också ömsinta som äldreomsorg.

Bilderna hänger i genomtänkta, precis balanserade serier. Frösakullbildernas större mängd är lite som vetenskaplig dokumentation och Mies van der Rohes formel "less is more" kunde då tydligare ha styrt urvalet - men jag antar att hela sex års fotografierande kräver sin tribut. Mikael Olssons fotografi är mycket beundransvärt kalibrerat, men det vidsträckta utställningsrummet tenderar också att späda ut och neutralisera kvaliteten som kvantitet.

Hade bilderna blivit lika intressanta om Bruno hetat Andersson eller Pettersson? Jag tänker faktiskt inte så mycket på upphovsmannen Mathsson här. Som i alla övergivna hus finns en svårbestämbar stämning av övergivenhet kvar. Det är den man som betraktare försöker få kontakt med. Mikael Olssons bilder ställer oss inför den underliga utstrålningen. Frösakull vilar i det lika tomma som påtagliga, men det är ändå först i bilderna från Södrakull som en starkare subjektiv energi visar sig. Mikael Olsson har inte haft tillgång till det husets inre men kikar genom fönstren. Peeping-Tom. I speglingarna byter inre och yttre plats och visualiteten förtätas. Än är vi inne, än ute. Vi ser spår av liv. Det är mer automatiskt konstfullt men också mer personligt - själva seendet sätts ju på spel.

Den här utställningen visar alltså döende hus, men det är faktiskt mest en ruinromantisk illusion. Frösakull har fått en ny ägare som vill renovera huset. Det är kanske då inte längre nödvändigt att ställa fram någon hink.

Mikael van Ries  
031-62 47 12  
[mikael.vanries@gp.se](mailto:mikael.vanries@gp.se)



Södrakull. Mikael Olsson



Frösakull. Mikael Olsson